

י"א באייר, התש"פ
30 באפריל 2020
אסמכתא: 214453920
(במענה, נא ציינו מספרנו)

הנדון: הנחיות בנושא תקופת "המעבר המדורג" בעת שיגרת הקורונה

א. הגדרות:

- א. "מוסד" - כל מקום הפתוח לציבור למעט מקומות שנקבעו בעניינם הוראות או הנחיות פרטניות ולמעט מקומות עבודה שחל לגביהם התו הסגול או שהוחרגו מתחולתו. (להלן "המוסד").
- ב. "גוף ממשלתי" - הממשלה ומשרדי הממשלה לרבות יחידותיהן ויחידות הסמך שלהם.
- ג. "רשויות מקומיות" - ככל שהן בעלים/מחזיקים של מוסד, ההנחיות יחולו עליהן.
- ד. "אזור אדום מובהק" - אזור בעל 11 נקודות ומעלה בהתאם לנוהל פרמטרים להגדרת ישוב כנמצא בסיכון בריאותי להתפשטות מגיפת הקורונה מתאריך 26.4.20 ועדכוניו (להלן - נוהל אזורים).
- ה. "אזור אדום" - אזור בעל 7 עד 10 נקודות בנוהל אזורים.
- ו. "אזור כתום" - אזור בעל 4 עד 6 נקודות בנוהל אזורים.

ב. כללי:

הנחיות כלליות אלו מתאימות לכלל המצבים שיש לפעול לפיהם בתקופת "המעבר המדורג" לפעילות בעת שיגרת הקורונה. מסמך זה יתעדכן מעת לעת בהתאם להחלטות משרד הבריאות והממשלה. באחריות הבעלים, המחזיק, המנהל או המפעיל של מוסד (להלן - מחזיק המוסד) להתאים את ההנחיות לאופי הפעילות במוסד בהתאם להנחיות המפורטות במסמך זה, על ידי קביעת הנחיות פרטניות למוסד (להלן - הנחיות פרטניות), וכן להטמיע וליישם את ההנחיות כאמור במוסד שבאחריותו ובפיקוחו.

רצוי שכל גוף ממשלתי יקבע ויישם הנחיות פרטניות למוסדות שבתחום אחריותו ובפיקוחו, תוך התייעצות עם משרד הבריאות ככל שנדרש. אין צורך בקבלת אישור פרטני ממשרד הבריאות להתאמות ככל שהן עומדות בכללים שיפורטו להלן. יובהר, כי הנחיות אלו אינן מחליפות, מוסיפות או גורעות מהוראות תקנות לשעת חירום, צווים לפי סעיף 20 לפקודת בריאות העם, והוראות המנהל של משרד הבריאות. הנחיות אילו עשויות להשתנות מעת לעת בהתאם להערכת המצב של משרד הבריאות וכן בהתאם לעדכונים בתקנות, צווים או הוראות המנהל.

במידה שקיימת סתירה בין הנחיות אלה לבין תקנות, צווים, הוראות מנהל או הנחיות פרטניות שניתנו לאוכלוסייה, נושא, פעילות או לגופים ספציפיים – תגברנה ההנחיות הפרטניות שניתנו על ידי משרד הבריאות וכן הוראות תקנות לשעת חירום, צווים והוראות המנהל.

ג. קבוצות סיכון –

ידוע כי הסיכון של אדם שחלה בקורונה לפתח סיבוכים ותמותה משתנה על פי גורמים שונים וביניהם תחלואת רקע וגיל. לפיכך, ההמלצות להתנהלות בעת שיגרת הקורונה, משתנות בהתאם לרמת הסיכון לפתח סיבוכים של כל אדם. להלן מודל שמאפשר הגדרת רמת הסיכון בהתאם לגורמים שצוינו. המודל מתייחס לרמות הסיכון לתחלואה קשה ולתמותה באוכלוסיות שונות שנדבקו בקורונה. לציין כי המודל אינו כולל את הסיכון להידבק במחלה עצמה שהוא בהתאם לגורמים רבים וביניהם מצב התחלואה בישראל בכל יום, המקומות בהם שוהה האדם ומספר המגעים החברתיים שהוא/היא מקיימים.

א. אופן השימוש במודל:

- 1) מודל: הסיכון מתייחס לשילוב בין קבוצות גיל ובין גורמי סיכון למחלה קשה ותמותה. כדי להגדיר את רמת הסיכון האינדיבידואלית יש להתייחס לשילוב בין הגיל למספר נקודות הסיכון, ובהתאם להגדיר את רמת הסיכון.
- 2) חישוב נקודות הסיכון מבוסס על שיטה של מתן נקודת סיכון אחת לכל אחד מגורמי הסיכון, וסיכומן. רשימת גורמי הסיכון המוסיפים נקודת סיכון אחת הינה:

1. סכרת.
 2. יתר לחץ דם.
 3. עישון מעל 10 שנים.
 4. השמנת יתר (BMI מעל 30 ק"ג/גובה במטרים בריבוע).
 5. אשפוז ב-3 השנים האחרונות למעט לידות. כל אשפוז נוסף מוסיף נקודת סיכון.
- 3) לצורך יעוץ פרטני לגבי מחלה ספציפית ו/או מצבו האישי של כל אדם מומלץ להתייעץ עם הרופא המטפל.

ב. יודגש כי נכון למועד זה, התנהלות לגבי קבוצות סיכון הינה בגדר המלצה, ולא חל איסור על אנשים בקבוצות סיכון לצאת לעבודה או לכל פעילות אחרת המותרת בהתאם להנחיות משרד הבריאות, הצווים והתקנות לשעת חירום.

ג. מאחר והמצב דינמי ועלול להשתנות, יש להתעדכן באתר משרד הבריאות בהנחיות המתעדכנות מעת לעת.

ד. להלן טבלה המפרטת את ההגדרות לקבוצות הסיכון (רגיל, גבוה ומירבי) ואת המלצות משרד הבריאות בהתאם לכל רמה:

¹ המודל הוכן על בסיס הנתונים של חולים בקופת חולים כללית בישראל על ידי מכון כללית למחקר

**משרד
הבריאות**
לחיים בריאים יותר

משנה למנהל הכללי

Associate Director General

המלצה	שיעור מהאוכלוסייה בקבוצת הסיכון	סיכון למחלה קשה (ולתמותה) בקרב מי שנדבק	נקודות סיכון	קבוצה
שיגרה בצל קורונה (מסיכות, ריחוק, היגיינה וניטור תסמינים)	82% מהאוכלוסייה כולה 91% מהאוכלוסייה בני >70	>1% (0.1% תמותה)	0-3 בבני 0-49 0-1 בבני 50-69	סיכון רגיל (~10% מהחולים הקשים) כוללת
<u>התנהגות:</u> 1. שמירה קפדנית על כל תנאי הריחוק וההיגיינה. 2. עדיפות להישארות בבית תוך ניהול סיכונים אישי. 3. באזורים 'אדומים' ² ו-'כתומים' – המלצה לבידוד מלא <u>עבודה:</u> 4. החלטה אישית על הימנעות מעבודה, בדגש על מקצועות בהן מתקיימת עבודה עם קהל בסבירות גבוהה לתחלואה, כגון בחשיפה נרחבת לאוכלוסייה מיישובים אדומים / כתומים	13% מהאוכלוסייה כולה (בקב' 0-69 : 8% מהאוכ', בקב' +70 : 5% מהאוכ') בסך הכלל נכללים כאן: 1% מבני 0-49 44% מבני 50-69 50% מבני +70	12% <u>4.5%</u> (תמותה) תמותה בתת הקבוצה של +70 : 9%	+4 בבני 0-49 +2 בבני 50-69 0-2 בבני +70	סיכון גבוה (~40% מהחולים הקשים)
בידוד מלא (למעט בן/בת זוג או מטפל) יציאה מהבית בתנאים בטוחים בלבד	5% מהאוכלוסייה כולה 50% מבני +70	30% (<u>20%</u> תמותה)	+3 בבני +70	סיכון מירבי (~50% מהחולים הקשים)

ה. לא ידוע על גורמי סיכון ייחודיים לילדים, הקשורים לתמותה ותחלואה קשה מקורונה. לפיכך, לגבי מחלה כרונית בילדים יש להתייעץ עם הרופא המטפל.

ד. כללים להתנהלות וקווים מנחים להתוויית הנחיות פרטניות:

ההנחיות הפרטניות יכללו את הנושאים הבאים:

א. אחריות הבעלים, המחזיק, המנהל או המפעיל של המוסד:

- 1) מינוי "ממונה קורונה" מטעם המוסד.
- 2) הכנה ופרסום של הנחיות פרטניות המתייחסות לצרכים הספציפיים של המקום והפעילויות המתקיימות בו וכן לעמידה בהנחיות אלו.
- 3) עם קבלת דיווח או הודעה כי אדם ששהה במוסד (עובד או אחר) חולה בנגיף קורונה, יש לפעול על פי ממצאי החקירה האפידמיולוגית לרבות בידוד לפי הצו וכפי שמתחייב מהנחיות צוות לשכת הבריאות. ההנחיות לבידוד מפורטות בנספח 3 בהנחיות להתמודדות עם תחלואה מנגיף קורונה החדש. ככלל יש לאפשר פעילות או שירות שלא ניתן לספק מרחוק וללא הגעה למקום ולהעדיף כל פעילות שניתנת לביצוע מרחוק וללא הגעה למוסד וכן הגברת ריחוק חברתי ככל הניתן לרבות באמצעות משלוחים, עבודה מהבית, מתן שירות אינטרנטי וכו'.

ב. כללי היגיינה –

1) היגיינה אישית -

- א. יש לרחוץ/לחטא ידיים לעתים קרובות. יש להקפיד על הימצאות עמדות שטיפות ידיים, סבון ידיים, נייר לניגוב ידיים ועמדות אלכוהול או אלכוהול זמינות.
- 2) חיטוי המרחב האישי והמשותף (קישור להנחיות משרד הבריאות המפורסמות באתר) –
 - א. יש לחטא ולנקות משטחים לעתים תכופות (בהתאם לפעילות המבוצעת), ולכל הפחות פעמיים ביום (לרבות דלפקים, מתקנים, צעצועים, ידידות, דלתות ושולחנות).
 - ב. בנוסף, יש לערוך חיטוי בסיום יום, משמרת או בהחלפה בין קבוצות או "קפסולות" (ראה סעיף 7) השוהות במרחב.

ג. עטיית מסיכת פה-אף:

- 1) חובה על כל מי ששוהה במוסד לעטות מסיכת פה-אף בהתאם לצו בריאות העם (נגיף הקורונה החדש) (בידוד בית והוראות שונות) (הוראת שעה) התש"ף - 2020, (להלן – צו בידוד בית) סעיף 3ה – חובת עטיית מסיכה (למעט חריגים כמפורט להלן).
- 2) באחריות מחזיק המוסד לא להכניס למוסד ולא לתת שירות, לאדם שאינו עוטה מסיכה (אלא אם קיים פטור).

- 3) מומלצת מסיכת בד ביתית או מסיכה ייעודית, כמתואר [באתר משרד הבריאות](#). אין להשתמש במסיכה עם פילטר.
- 4) יש לעטות את המסיכה כך שתהיה צמודה ומעל לפה ולאף גם יחד.
- 5) יש לשטוף ידיים לאחר נגיעה במסיכה.
- 6) יש להחליף את המסכה כאשר היא רטובה, מלוכלכת או לאחר שימוש יומי ולכל הפחות, אחת ליום.
- 7) בהתאם להוראות צו בידוד בית, חובת עטיית מסיכה לא חלה במקרים הבאים:
- ילדים מתחת לגיל 7.
 - אנשים בעלי מוגבלות נפשית, שכלית או רפואית, המתקשים באופן משמעותי להשתמש במסיכה.
 - השוהים בכלי רכב, במבנה או בחדר ללא אדם נוסף או עם אנשים הגרים איתו באותו המקום או בחלק ממבנה הכולל מחיצה בגובה של שני מטרים לפחות אשר מפרידה בין האדם לבין אנשים אחרים הנמצאים באותו מבנה, או בתא עבודה בחלל פתוח, אם גובה המחיצה אשר מפרידה בין האדם לבין אנשים אחרים באותו חלל הוא מטר וחמישים סנטימטרים לפחות, ובלבד שהאדם שלא עוטה מסיכה יושב.
 - המשתתפים בשידור באמצעי תקשורת, שנדרשים לדבר בשידור, רק בזמן השידור, ובלבד שהם נמצאים במרחק של 2 מטר מכל אדם אחר.
 - שני עובדים העובדים בקביעות בחדר אחד במקום העבודה, ובלבד שישמרו על מרחק של 2 מטר לפחות.
 - אדם המבצע פעילות ספורט בהתאם להנחיות.
- 8) בכל יתר המצבים יש לעטות מסיכה.
- 9) בנסיבות מסוימות, המפורטות בהוראות משרד הבריאות, כמו למשל בעת מתן הרצאה או צורך אחר בדיבור או בפנים גלויות, ניתן להוריד את המסיכה לזמן הפעילות וזאת בתנאי שהאדם הקרוב ביותר נמצא במרחק העולה על 3 מטר או כאשר קיימת מחיצה מפלסטיק קשיח מעל לגובה הראש לפחות בין האנשים.
- 10) יש להימנע ככל האפשר מנגיעה בפנים.
- 11) יש לקיים הסברה לעובדים ולהתקין שילוט מתאים במקום, הנוגע לחבישת מסיכה.
- 12) יש להודיע באמצעות מערכת כריזה, אחת לחצי שעה לפחות, על חובת עטיית המסיכה.
- 13) חובת מעסיק במקום עבודה שהעובדים במקום יקיימו את החובה לעטות מסיכה.
- 14) אין להכניס למקום אדם שאינו עוטה מסיכה ואין לתת שירות לאדם כאמור (למעט החריגים לעיל).

ד. בריאות אישית -

1) אין להיכנס למקום ציבורי כלשהו בעת מחלת חום או בעת הופעת תסמינים נשימתיים (לרבות לתחבורה ציבורית ומקומות ציבוריים פתוחים כגון חוף ים או פארק).
במוסדות רפואיים יש להתנהל על פי [הנחיות להתמודדות עם תחלואה מנגיף קורונה](#)
[החדש](#) עדכון 15.

ה. שמירה על מרחק:

- i. יש להקפיד על שמירת מרחק של 2 מ' בין אדם לאדם. במקומות בהם יש אפשרות להמתין (כדוגמת תור או קופה) יש להקפיד לסמן באופן ברור סימוני מרחק על הרצפה.
- ii. קיום דיונים יתאפשרו עד 8 אנשים בחדר שגודלו עולה על 20 מ"ר. יש להקפיד על שמירת מרחק של 2 מטר בין אדם לאדם ועטיית מסיכה, למעט מצבים שהוגדר בהם אחרת במסגרת התקנות לשעת חירום.
- iii. יש להימנע ממגע פיזי, כגון חיבוקים ולחיצות ידיים.
- iv. יש להקפיד על פתיחת דלתות שלא ישירות באמצעות כף היד (אפשר למשל באמצעות החזקת ממחטה או נייר).
- v. יש להימנע מלנשק מזוזות ותשמישי קדושה אחרים שאינם אישיים.
- vi. יש לאוורר את החלל באופן מקסימלי, כולל פתיחת חלונות.
- vii. יש להשתמש במעלית עד 2 אנשים תוך שמירת מרחק מאנשים אחרים. בבניינים מעל 5 קומות ניתן להשתמש במעלית עד מחצית ממספר הנוסעים המותר אלא אם כן הנוסעים הם אנשים הגרים באותו מקום (אותו משק בית).

ו. "קפסולות":

- 1) יש לשבץ עובדים ומשתתפים (למשל במקומות עבודה, כיתות לימוד, או במסגרות אחרות בהם ניתן לקיים פעילות בקבוצה) באותה המשמרת/פרק זמן וכן באותה קבוצת הסעה, ככל האפשר (יצירת "קפסולה" קבועה).
- 2) יובהר כי אדם יכול להשתייך ליותר מ"קפסולה" אחת בתחומי חיים שונים ("קפסולות" משק הבית בו הוא חי, "קפסולות" המשמרת בעבודה, "קפסולות" פעילות פנאי וכיו), אך ככל הניתן, יש להשתייך ל"קפסולה" אחת בלבד באותו תחום חיים (למשל – "קפסולות" שונות במשמרות בעבודה).

ז. כניסה למקומות ומתן שירות:

- 1) בעת כניסה למוסד:

א. עובדים קבועים יבצעו מדידת חום ויתבצע תשאול על מצב בריאותי (ראה נוסח

[הצהרת בריאות](#)³) בכניסה. לא תותר כניסת אדם עם חום גוף העולה על 38

מעלות צלזיוס או מי שהשיב בשלילה על אחת מן השאלות בהצהרת הבריאות.

ב. נכנסים למקום שאינם עובדים, יצהירו הצהרת בריאות בע"פ ובכללה הצהרה

על חום (מדידת חום בבית בתחילת היום כתחליף למדידת חום בכניסה).

2) על הנכנסים למוסד לעטות מסיכות.

3) העסקים/המוסדות יפעלו תוך שמירה על מרחק של 2 מטרים בין לקוחות.

4) במקום יוצב שלט בנוגע לחובה לעטות מסיכה ולגבי האיסור לשרת לקוח ללא מסיכה, וכן

יותקן שלט המורה על שמירת מרחק (2 מטר) בין אנשים וכן מספר הלקוחות המותר

לשהייה במקום. בכניסה יוצב אדם המפקח ומווסת את כניסת האנשים למקום

בהתאם וכן יוצבו עמדות המתנה במרחקים של 2 מטר.

5) ככל שניתן, תוצב בדלפק העסק/מוסד מחיצת פלסטיק בגובה אדם למניעת העברת רסס

בין המוכר ללקוח.

ח. המתנה בתורים –

1) יש לסמן מקומות עמידה בתורים (בכניסה למקומות, בהמתנה לקופות וכו'), כך שישמר

מרחק של 2 מ' בין אדם לאדם.

ט. מניעת צפיפות והגבלת מספר השוהים במוסד –

1) כמות השוהים המירבית במרחב כולל צוות העובדים יהיו לפי מפתח של אדם לכל 15 מ"ר

של אזורים הפתוחים למעבר הציבור (לא כולל שטחי איחסון, מחסנים, וכו') למעט

במצבים בהם הוגדר אחרת במסגרת התקנות לשעת חירום, צווים או הוראות מנהל.

2) בעל המוסד יקבע ויישם מנגנון להגבלת הנכנסים ויגביל את כמות האנשים ובכלל זה

העובדים והלקוחות בהתאם לכך.

3) כאמור לעיל, יש להציב שלטים המורים על מספר האנשים המירבי האפשרי במקום.

י. אכילה

1) יש להימנע מהתקהלות בפינות קפה, מטבחונים, חדרי אוכל. לשם כך יש להקפיד על

אכילה בחדרי העובדים, ככל האפשר.

³ קישור להצהרות בריאות בשפות שונות: [עברית](#), [אנגלית](#), [ערבית](#), [רוסית](#), [אמהרית](#), [תיגרנית](#), [צרפתית](#), [ספרדית](#), [סינית](#),

[תאית](#), [אוקראינית](#), [רומנית](#), [הינדו](#), [פיליפינית](#).

- 2) יש להימנע מאכילה משותפת בכלי אחד או להעביר כלים או אוכל מפה לפה. יש להשתמש בכף מרכזית לצורך לקיחת מזון מכלי מרכזי.
- 3) בחנויות, מסעדות ובתי קפה לא יינתן שירות בישיבה, אלא רק ממכר ללקיחה מהמקום (Take away) או משלוחים.
- 4) במקומות המגישים דברי מזון ומשקה, על העובדים לחטא את הידיים בעת מעבר מלקוח ללקוח בנוסף לשימוש במסיכה ובכפפות.

יא. משלוחים:

- 1) ניתן לבצע משלוחים/איסוף עצמי של מזון ושירותים, תוך הקפדה על ריחוק חברתי, עטיית מסיכה וחיטוי לפני ואחרי המסירה. משלוח יונח מחוץ לדלת היעד, תוך צמצום מרבי של המגע.

2) הסעות:

- א. ניתן להפעיל שרותי הסעות לעובדים למקום העבודה וחזרה, בהתאם להוראות התקנות והוראות המנהל.

יב. הנחיות למצבים בהם לא ניתן להקפיד על כללי מרחק שני מטר:

- יתכנו מצבים מסוימים בהם לא ניתן להקפיד על ההנחיות של שני מטר כגון בקרב ילדים מתחת לגיל 7 או מצבים המחייבים התקרבות או מגע בין המשתתפים (למשל, בעת טיפול גופני). במצבים אלו יש לפעול בהתאם להנחיות הבאות:
- 1) על המנהל האחראי להגדיר את הצורך בקיום הפעילות בהתאם להערכת סיכונים ושקילת הסיכון אל מול הצורך בהפעלת המסגרת.
- 2) במידה שפתיחת הפעילות מחויבת בהתאם להחלטת המנהל האחראי, יש לפעול בהתאם להנחיות הבאות:
- א. יש לצמצם למינימום הנדרש את תקופת הפעילות שלא בהתאם להנחיות הכלליות.
- ב. ככל שניתן, יש לקיים בידוד נפרד של כלל המשתתפים בפעילות למשך 14 יום בטרם תחילתה.
- ג. יש לפעול ב"קפסולות" קבועות כולל אנשי צוות וסיוע.
- ד. יש להקפיד במיוחד על חיטוי/ניקוי של משטחים ואביזרים.
- ה. יש להימנע ככל שניתן השתתפות בפעילות של אוכלוסייה בסיכון בהתאם להגדרות לעיל.
- ו. במידה שמתגלה חולה בקורונה בקבוצת הפעילות, יש לקחת בחשבון כי יידרש בידוד של 14 יום לכלל ה"קפסולה".

**משרד
הבריאות**
לחיים בריאים יותר

משנה למנהל הכללי

Associate Director General

3) טיפול פרטני :

- א. מטפלים אשר יעבדו באופן יחידני או עם קבוצת אנשים הגרים באותו משק הבית, יעשו זאת ללא מגע, תוך שמירה על מרחק 2 מטרים, עטיית מסיכות וחיטוי בין מטופל למטופל.
- ב. בטיפול פרטני הדורש מגע הקרוב מ-2 מ' (מספרות, מכוני יופי, פיזיותרפיה ועוד) יעטה המטפל מגן פנים המכסה את העיניים בנוסף למסיכת פה ואף.
- ג. טיפול פסיכולוגי/פסיכותרפי – יש להקפיד על שמירת מרחק של 2- מ' וחיטוי יסודי של כלל המשטחים בין מטופל למטופל. במידה ונשמר מרחק הגדול מ-3 מ', ניתן לבצע את הטיפול ללא מסיכה, בהתאם לשיקול הדעת של המטפל.

יג. ציוד אישי/חד פעמי :

- 1) יש להקפיד על שימוש בכלי עבודה אישיים לכל עובד, ולהקפיד לחטאם בתדירות גבוהה (מקלדת, עכבר, עט, טלפון).
- 2) ציוד חד פעמי כדוגמת כפפות, מסיכות ומגבוני ניקוי – יש להקפיד להשליך לפח ולרוקנו לעתים קרובות.
- 3) שימוש בכפפות :
 - א. שימוש בכפפות אינו מומלץ בשל הסיכוי לזיהום של הכפפות, למעט במקרים בהם נקבע במפורש.
 - ב. במידה ויש צורך להשתמש בכפפות (בשל עבודה עם מזון או בשל מגע פיזי במקצועות טיפוליים), יש להקפיד על החלפת הכפפות בתדירות גבוהה ובין לקוח ללקוח/מטופל למטופל.

יד. החזרת מערכות שונות לשגרה (לאחר השבתה) –

- 1) החזרת מערכת מים לפעולה לאחר השבתה עקב מצב חירום - קורונה : מיועד למוסדות חינוך, עסקים קטנים, מבני משרדים, דירות מגורים.
- 2) החזרת מערכות לפעולה לאחר השבתה - קורונה : מיועד עבור עסקי אירוח ולינה, בריכות שחיה, בריכות זרמים, בתי אוכל.

בכבוד רב,

פרופ' איתמר גרוטו
המשנה למנהל הכללי

ראש שרותי בריאות הציבור